

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobkyně **M. R.**, proti žalované **České republice - Ministerstvo spravedlnosti**, se sídlem Praha 2, Vyšehradská 16, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 26. 10. 2020, č. j. 5 A 85/2020-33,

t a k t o :

- I. Řízení o kasační stížnosti **se zastavuje**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Kasační stížností se žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) domáhala zrušení usnesení Městského soudu v Praze ze dne 26. 10. 2020, č. j. 5 A 85/2020-33, kterým byla odmítnuta její žaloba na ochranu před nezákonným zásahem žalované, spočívajícím ve vymáhání pohledávek státu prostřednictvím soudního exekutora. V kasační stížnosti stěžovatelka požádala o osvobození od soudních poplatků a o ustanovení zástupce.

[2] Nejvyšší správní soud shledal, že kasační stížnost zjevně nemůže být úspěšná, a proto usnesením ze dne 8. 1. 2021, č. j. 3 As 365/2020-13, žádost stěžovatelky o osvobození od soudních poplatků a návrh na ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti zamítl; současně stěžovatelku vyzval k zaplacení soudního poplatku a k předložení plné moci udělené advokátovi k zastupování v řízení o kasační stížnosti, nebo prokázání, že má vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Ke splnění těchto povinností jí stanovil lhůtu 15 dnů od doručení tohoto usnesení a poučil ji o následcích nezaplacení poplatku ve stanovené lhůtě, respektive nedoložení splnění podmínky podle § 105 odst. 2 soudního řádu správního (dále jen „s. ř.“) ve stanovené lhůtě.

[3] V reakci na toto usnesení zaslala stěžovatelka před uplynutím stanovené patnáctidenní lhůty Nejvyššímu správnímu soudu podání ze dne 28. 1. 2021, v němž vyslovila nesouhlas se závěrem o zjevné neúspěšnosti své kasační stížnosti a znovu požádala o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti. V tomto podání obsáhle polemizuje o povaze úkonu žalované – podání návrhu na zahájení exekučního řízení, který považuje za výkon veřejné správy a v důsledku toho za (nezákonný) zásah orgánu veřejné moci.

[4] Nejvyšší správní soud neshledal důvod o nynější opakované žádosti stěžovatelky o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti znovu rozhodnout samostatným usnesením. Ačkoliv obecně platí, že o žádosti o osvobození od soudního poplatku musí soud rozhodnout dříve, než pro nezaplacení soudního poplatku řízení zastaví, toto obecné pravidlo má své výjimky. Mechanické uplatňování tohoto pravidla by mohlo v některých případech vést ke zbytečnému prodlužování řízení opakovaním stále stejných žádostí a rozhodováním o nich. O opakované žádosti o osvobození od soudního poplatku nebo ustanovení zástupce v rámci jednoho řízení je proto soud povinen rozhodnout jen v případě, že tato žádost obsahuje nové, dříve neuplatněné skutečnosti, zejména došlo-li ke změně poměrů účastníka řízení (viz například rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 6. 2008, č. j. 4 Ans 5/2008-65, ze dne 16. 12. 2015, č. j. 8 As 145/2015-12, nebo ze dne 12. 10. 2016, č. j. 5 As 120/2014-32, a nálezy Ústavního soudu ze dne 20. 1. 2010, sp. zn. I. ÚS 1439/09, č. 10/2010 Sb. ÚS, odst. 17). Za takovou skutečnost nelze považovat polemiku stěžovatelky s právním názorem Nejvyššího správního soudu stran zjevné neúspěšnosti kasační stížnosti, neboť obdobnou argumentaci uplatnila stěžovatelka již v samotné kasační stížnosti. Vzhledem k tomu, že důvody uplatněné stěžovatelkou v nové žádosti nemohou vést z povahy věci k dodatečnému osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce, bylo by opakované rozhodování o její žádosti v rozporu se zásadou procesní ekonomie.

[5] Podle § 4 odst. 1 písm. d) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudních poplatcích“) vzniká poplatková povinnost podáním kasační stížnosti; dle § 7 citovaného zákona se stal soudní poplatek za kasační stížnost splatným okamžikem jejího podání.

[6] Podle § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích platí, že nebyl-li poplatek za řízení splatný podáním návrhu na zahájení řízení zaplacen, soud vyzve poplatníka k jeho zaplacení ve lhůtě, kterou mu určí v délce alespoň 15 dnů; výjimečně může soud určit lhůtu kratší. Po marném uplynutí této lhůty soud řízení zastaví. K zaplacení poplatku po marném uplynutí lhůty se nepřihlíží.

[7] Vzhledem k tomu, že stěžovatelka současně s podáním kasační stížnosti nezaplatila soudní poplatek, vyzval ji Nejvyšší správní soud výrokem III. usnesení č. j. 3 As 365/2020-13, ke splnění poplatkové povinnosti, a to ve lhůtě 15 dnů od doručení tohoto usnesení. Výrokem IV. tohoto usnesení vyzval stěžovatelku k doložení splnění podmínky podle § 105 odst. 2 s. ř. s. pro řízení o předmětné kasační stížnosti, tj. k předložení plné moci udělené stěžovatelkou advokátovi. Usnesení ze dne 8. 1. 2021, č. j. 3 As 365/2020-13, bylo stěžovatelce doručeno v pátek 15. 1. 2021. Posledním dnem patnáctidenní lhůty pro zaplacení soudního poplatku se tak stalo pondělí 1. 2. 2021 (§ 40 odst. 1 a 3 s. ř. s.). Stěžovatelka však toho dne (ani později) soudní poplatek nezaplatila. Nejvyšší správní soud připomíná, že v případě lhůty k zaplacení soudního poplatku stanovené usnesením č. j. 3 As 365/2020-13, se již jednalo o lhůtu dodatečnou – náhradní, neboť poplatek za kasační stížnost je splatný okamžikem jejího podání.

[8] Podle § 47 písm. c) s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., soud řízení usnesením zastaví, stanoví-li tak tento nebo zvláštní zákon. Jelikož soudní poplatek nebyl ve stanovené lhůtě zaplacen, byly naplněny podmínky předvídané v § 9 odst. 1 větě druhé zákona o soudních poplatcích; proto Nejvyššímu správnímu soudu nezbylo, než řízení o kasační stížnosti zastavit.

[9] Pro úplnost Nejvyšší správní soud dodává, že ačkoli stěžovatelka neodstranila ani další vadu své kasační stížnosti, a to nedostatek právního zastoupení ve smyslu § 105 odst. 2 s. ř. s., přestože k tomu byla výrokem IV. usnesení ze dne 8. 1. 2021, č. j. 3 As 365/2020-13, vyzvána, Nejvyšší správní soud nepostupoval podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s., ale v režimu

pokračování

§ 47 písm. c) s. ř. s. (za použití § 120 s. ř. s.), neboť postup spočívající v zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku má přednost před jinými procesními postupy.

[10] O náhradě nákladů tohoto řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 odst. 3 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť řízení bylo zastaveno.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. února 2021

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu